

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТУ

Кафедра економічної теорії

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Методичні вказівки щодо самостійного відпрацювання матеріалів дисципліни
«Міжнародна економіка»
для студентів спеціальностей заочної форми навчання

Київ 2012

УДК 330

Міжнародна економіка: Методичні вказівки щодо самостійного відпрацювання матеріалів дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання / Л. І. Кравцова, С. М. Приймук. – К.: ДЕТУТ, 2012. – 28 с.

Методичні вказівки спрямовані на самостійне вивчення дисципліни, засвоєння та закріплення теоретичних знань. Наведена тематика контрольних робіт охоплює практично весь зміст тематичного плану дисципліни, запропоновані завдання дозволяють студентам самостійно та якісно підготуватися до підсумкового контролю по дисципліні.

Методичні вказівки призначені для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання для самостійного опрацювання дисципліни.

Рекомендовано на засіданні кафедри «ЕТ» (протокол № 10 від 28.04.2010 р.) та методичною комісією (протокол № 7 від 28.04.2010 р.)

Укладачі: *Л. І. Кравцова*, к.е.н., доц.
С. М. Приймук, к.і.н.

Рецензенти: *Ю. Є. Пащенко*, д.е.н., проф.
П. А. Швець, к.е.н., доц.

ЗМІСТ

<i>ВСТУП</i>	4
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»	5
2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
3. ЗАГАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ТА ЛОГІКА КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА».....	6
4. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	18
5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ ПО КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»	22
6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПО ЗАГАЛЬНОМУ КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА».....	24
7. ТЕСТИ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ	24
<i>ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</i>	27

ВСТУП

Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини – характеризують спосіб і характер взаємодії всіх країн світу у сфері економічного співробітництва, розвитку і сплетіння торговельних, виробничо-технологічних, валютно-фінансових зв'язків.

Світове господарство останніх десятиліть ХХ і початку ХХІ ст. – це результат еволюції та розвитку виробничої і соціальних сфер, поглиблення національного і міжнародного поділу та інтеграції праці, поступового входження національних економік у загальну глобальну світову систему.

Зростаюча глобалізація світової економіки, укладання і взаємопереплетіння господарських процесів спонукають до пошуків нових шляхів і засобів щодо збереження національних інтересів на світовому ринку. Посилення між фірмовою та міждержавною конкурентної боротьби за ринки збуту і джерела сировини, це обумовлює необхідність кооперації, що дає можливість заощаджувати на митних зборах, уникати додаткових витрат виробництва.

Інтеграційні процеси, які спочатку розвивалися в окремих регіонах світу, нині вже охопили практично всі континенти земної кулі, а також призвели до утворення різноманітних регіональних і субрегіональних торгово-економічних блоків, більшість з яких проголошує своєю кінцевою метою вихід на інтеграційну стадію економічного співробітництва.

Формування стійких виробничо-економічних зв'язків між окремими країнами на основі міжнародного поділу праці – це об'єктивна історична тенденція розвитку всіх продуктивних сил, яка набуває вираження у зростанні взаємозалежності національних економік, в умовах відтворювального процесу за рамками національних меж. Така інтернаціоналізація економіки охоплює всі країни незалежно від розвитку їх економік.

Передумови інтернаціоналізації господарського життя виникають в умовах переходу до великого машинного виробництва та розвитку науково-технічного прогресу, коли національні рамки починають перешкоджати розвитку загальносвітових продуктивних сил.

В умовах ринкової економіки посилюється увага до сфери міжнародних економічних відносин, як до системи господарських зв'язків між національними економіками окремих країн з відповідними суб'єктами господарювання, як до особливої форми діяльності, що базується на міжнародному поділі праці.

Світовий ринок є складовою частиною всесвітнього господарства, яке становлять національні економіки у сукупності з міжнародними економічними відносинами, що їх охоплюють.

Необхідною умовою становлення ефективної ринкової економіки України є забезпечення нової якості зовнішньоекономічної діяльності, спрямованої на паритетне і взаємовигідне входження нашої держави до світової господарської системи.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

Мета: на підставі суттєвих ознак, зв'язків, функцій, відносин, рівнів організації об'єктів та суб'єктів економіки, факторів внутрішнього та зовнішнього впливу вивчити, узагальнити та систематизувати наукові знання про інтенсифікацію міжнародних економічних відносин та формування структурного, цілісного світового господарства.

Сучасній міжнародній економіці притаманні нові кількісні й якісні характеристики, що втілюють взаємозв'язки і взаємозалежності національних економік, підсилення значення зовнішньоекономічного зростання, розвиток міжнародної економічної інтеграції.

Дисципліна «Міжнародна економіка» орієнтована на вивчення економіки сучасного взаємозалежного світу, яка проявляється у конкретних міжнародних економічних відносинах. Опанування дисципліни дає уявлення про закономірності взаємодії суб'єктів різних держав у міжнародному обміні товарами, русі факторів виробництва, формуванні міжнародної економічної політики держав. Дисципліна «Міжнародна економіка» вирішує завдання підвищення професійної підготовки студентів економічних спеціальностей, має на меті набуття навиків та прийомів аналізу тенденції процесів, що відбуваються у сфері міжнародних економічних взаємин.

Об'єктом вивчення є міжнародна економіка, як галузь фундаментальної економічної науки.

Предметом міжнародної економіки є міжнародні економічні відносини, закони, закономірності, фактори, результати функціонування світового господарства та його головних складових частин у контексті еволюції людського суспільства та природи, теоретичні основи міжнародної політики.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Завдання і мета організації самостійної роботи визначається специфікою курсу «Міжнародна економіка».

Завданням є формування у студентів уявлення про загальні засади економічного розвитку, основи ринку та ринкових відносин, основи знань про суб'єктів ринкової економіки, економічне зростання, світове господарство і міжнародний поділ праці тощо. Для повноцінного засвоєння матеріалу необхідно слідкувати за поточною інформацією по різних напрямках сучасного стану міжнародних відносин, набути навички дослідницької обробки статистичного та фактичного матеріалу, а також систематизувати і узагальнити його на підставі отриманих теоретичних знань.

Зміст самостійної роботи складається з вивчення основної та додаткової літератури, що рекомендована для більш глибокого засвоєння курсу, ознайомлення з нормативно-правовими документами, які регулюють механізми міжнародних відносин, постійного звернення до всесвітньої мережі Інтернет, а також

відслідковувати і вміти аналізувати періодичні видання інших засобів масової інформації з широкого кола питань, що вміщує дисципліна «Міжнародна економіка».

Для якісного оволодіння знаннями із дисципліни «Міжнародна економіка» необхідно:

- вивчити ключові терміни та поняття, користуючись основною літературою (підручником) з даної тематики, що рекомендована до вивчення курсу;
- ознайомитись із статистичними та фенологічними джерелами, що стосуються конкретних питань, звертаючись до офіційних витоків статистичної інформації;
- звернутися до матеріалів, що публікуються у таких періодичних виданнях, як «Політика і час», «Мировая экономика и международные отношения», «Економіка України», «Международная жизнь США: экономика, политика, идеология», «Бюлетень іноземної комерційної інформації», «Розбудова держави», «Бізнес», «Бізнес-інформ» та ін.

Добірка необхідної літератури (монографії, підручники, періодика, статистичні збірники та ін.) проводиться за відповідними каталогами публічних бібліотек та бібліотеки університету. Рекомендується звертатись до щорічників та інших статистичних видань ООН і Всесвітнього банку. При вивченні видань щодо участі України у міжнародних економічних процесах, необхідно використовувати урядові законодавчі та нормативні документи, які публікуються у таких періодичних виданнях як «Урядовий кур'єр», «Відомості Верховної Ради України», багатотомному виданні «Закони України».

3. ЗАГАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ТА ЛОГІКА КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

Тема 1. Міжнародна економічна система

Ключові слова: міжнародні економічні відносини (МЕВ), механізми МЕВ, ознаки сучасних МЕВ, структура світової економічної системи, міжнародна економічна система.

Ключові питання

- Предмет курсу «Міжнародна економіка».
- Міжнародна економічна система: сутність та структура.
- Міжнародні економічні відносини економі.
- Міжнародна економічна діяльність.
- Сукупність національних економік.
- Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, формування, фактори розвитку.
- Міжнародна господарча взаємодія.
- Якісний і кількісний аспекти розвитку світового господарства.

- Класичні, неокласичні і сучасні теорії світо господарських відносин.
- Поняття «Міжнародна економіка»
- Етапи утворення міжнародної економічної системи та світового господарства.
- Основні ознаки міжнародної економічної системи.
- Суб'єкти та об'єкти міжнародної економіки та МЕВ.
- Структура міжнародної економіки.
- Історія міжнародних економічних відносин.
- Міжнародні економічні відносини у сучасному світовому господарстві.

Запитання для самоконтролю

1. Головні тенденції формування світового господарства, рівні і цикли його розвитку.
2. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку.
3. Інтернаціоналізація господарського життя.
4. Поняття про міжнародні економічні відносини (МЕВ).
5. Поняття міжнародна економіка.
6. Ознаки сучасних міжнародних економік.
7. Характерні риси сучасної міжнародної економіки.
8. Міжнародна економічна система: сутність та структура.

Література:

Бураковський І. Теорія міжнародної економіки і торгівлі. – К.: Основи, 1999. – 241 с.

Кругман П., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – М.: Экон. ф-т. МГУ. ЮНИТИ, 1997. – 762 с.

Світова економіка: Підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шниров. – 2-е вид. – К.: Либідь, 2001. – С. 14-17.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність

Ключові слова: світова економічна діяльність, розвиток світового господарства, еволюція МЕВ.

Ключові питання

- Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори.
- Особливості сучасного етапу розвитку світового господарства.
- Основні форми міжнародних економічних відносин.
- Форми міжнародної спеціалізації й кооперації виробництва.
- Рівні МЕВ та еволюція МЕВ як зміна їх типів.
- Формування світової ринкової економіки.
- Новий міжнародний економічний порядок (НМЕП) як концепція перебудови МЕВ.

Запитання для самоконтролю

1. Історичні аспекти розвитку міжнародного поділу праці.
2. Перспективи входження України в міжнародний поділ праці.
3. Проблеми розвитку МЄВ: глобальні і регіональні.
4. Дати визначення поняттю «Світове господарство та світовий ринок».

Література:

Світова економіка: Підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шниров. – 2-е вид. – К.: Либідь, 2001 – С. 14-17.

Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні економічні відносини. – К.: Кондор, 2004. – 266 с.

Міжнародна економіка: Підручник / За ред. В. М. Тарасевича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг

Ключові слова: міжнародна торгівля, формування світового ринку, еволюція світової торгівлі, ринок товарів і послуг.

Ключові питання

- Міжнародна торгівля як форма МЄВ.
- Світовий ринок товарів і послуг та особливості його розвитку в сучасних умовах.
- Показники масштабів, структури, динаміки й результативності міжнародної торгівлі.
- Еволюція теорій міжнародної торгівлі.
- Ціноутворення на світовому ринку.
- Ціноутворюючі фактори. Множинність цін на світовому ринку.
- Значення світового ринку послуг, передумови його формування.
- Тарифне і нетарифне регулювання міжнародних торгово-економічних відносин.
- Еволюція теорій міжнародної торгівлі
- Україна на світовому ринку товарів та послуг.

Запитання для самоконтролю

1. Специфічні риси міжнародної торгівлі послугами та її динаміка, структура і географічні напрямки.
2. Стан та перспективи міжнародної торгівлі ліцензіями та «ноу-хау».
3. Види ліцензійних угод.
4. Міжнародний лізинг, його види.
5. Міжнародні інжинірингові та консультаційні послуги.
6. Туристські послуги на світовому ринку. Транспортні та страхові послуги, на світовому ринку

Література:

Піляєв І. С. Рада Європи в сучасному євро-інтеграційному процесі: Монографія. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2003. – 436 с.

Герасімчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.

Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький. – К.: Дакор, 2002. – 480 с.

Тема 4. Світовий фінансовий ринок

Ключові слова: ринок фінансів, вивіз капіталу, міжнародна інвестиційна діяльність, іноземні інвестиції, портфельні іноземні інвестиції.

Ключові питання

- Світовий фінансовий ринок, його функціональна та географічна структура.
- Міжнародний рух капіталу як форма МЄВ.
- Світовий ринок позичкового капіталу.
- Форми міжнародного руху капіталу: за джерелами походження, характером використання, строками вкладення, метою вкладення.
- Основні світові фінансові центри.
- Інвестиційний сектор (ринок цінних паперів) та його інструменти. Єврооблігації.

Запитання для самоконтролю

1. Розкрийте зміст, причини та наслідки руху підприємницького та міжнародного капіталу.
2. Дайте порівняльну характеристику прямим та портфельним іноземним інвестиціям.
3. У чому полягає роль позичкового капіталу у сучасній міжнародній економіці?
4. Чи актуальна проблема зовнішньоекономічної заборгованості для України?
5. Що таке світовий фінансовий ринок?

Література:

Міжнародна економіка: підручник / За ред. В. М. Тарасевича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

Рогач О. І. ТНК і економічне зростання країн, що розвиваються. – К.: Книга, 1999. – 385 с.

Піляєв І. С. Рада Європи в сучасному євро-інтеграційному процесі: Монографія. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2003. – 436 с.

Герасімчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.

Тема 5. Прямі інвестиції та міжнародне співробітництво

Ключові слова: державний капітал, приватний підприємницький капітал, контрольний пакет акцій, вивіз капіталу, прямі інвестиції.

Ключові питання

- Прямі іноземні інвестиції, фактори прямого міжнародного інвестування .
- Стратегічні напрями прямого міжнародного інвестування.
- Позитивні та негативні наслідки прямого іноземного інвестування за умов глобалізації.
- Процеси злиття і поглинання у міжнародному бізнесі. Регулювання іноземного інвестування.

Запитання для самоконтролю

1. Форми і методи регулювання міжнародного інвестування на національному і міжнародному рівнях.
2. Тенденції та перспективи іноземного інвестування в Україні.
3. Основні домінанти та особливості інвестиційної стратегії України.
4. Перспективи венчурного інвестування в економіку України.

Література:

Кругман П., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – Москва: Экспресс-ф-т. МГУ. ЮНИТИ, 1997. – 762 с.

Світова економіка: підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шниров. – 2-е вид. – К.: Либідь, 2001. – С. 14-17.

Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні економічні відносини. – К.: Кондор, 2004. – 266 с.

Тема 6. Міжнародний кредит

Ключові слова: міжнародний кредит, форми міжнародного кредиту, Єврокредити, лізинг, факторинг.

Ключові питання

- Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці .
- Принципи міжнародного кредиту.
- Фактори розвитку міжнародно-кредитних відносин.
- Форми міжнародного кредитування.
- МВФ і його взаємозв'язки з Україною.
- Суть міжнародного кредиту.

Запитання для самоконтролю

1. Що таке «Єврокредит»?
2. Що таке «Лізинг»?

3. Що таке «Факторинг»?
4. Що таке «Форфейтинг»?
5. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їхня діяльність.
6. Проблема зовнішньої заборгованості. Україна в міжнародних кредитних відносинах.

Література:

Рогач О. І. ТНК і економічне зростання країн, що розвиваються. – К.: Книга, 1999. – 385 с.

Піляєв І. С. Рада Європи в сучасному євро-інтеграційному процесі: Монографія. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2003. – 436 с.

Герасімчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.

Тема 7. Світовий ринок праці

Ключові слова: ринок праці, світовий ринок робочої сили, робочі іммігранти, міжнародна трудова міграція.

Ключові питання

- Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тяжіння і експорту.
- Міжнародні монополії і ринок праці.
- Форми і засоби експлуатації робочих-іммігрантів.
- Вплив міжнародної економічної інтеграції та інтернаціоналізацію ринку праці.

Запитання для самоконтролю

1. Роль НТР у розвитку міграції робочої сили.
2. Міграція науково- та інженерно-технічних кадрів.
3. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції.
4. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн.

Література:

Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький. – К.: Дакор, 2002. – 480 с.

Пебро М. Міжнародні економічні, валютні і фінансові відношення. – М.: Прогрес. Универс, 1994. – 496 с.

Поручник А. М. Інтеграція України в світове економічне середовище. – К.: 1999. – 126 с.

Тема 8. Міжнародна трудова міграція

Ключові слова: міграція трудових ресурсів, розвиток трудової міграції, масштаби трудової міграції, види трудової міграції.

Ключові питання

- Сутність і види міжнародної трудової міграції.
- Етапи розвитку міжнародної міграції трудових ресурсів.
- Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.
- Види міжнародної міграції.
- Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («золотих комірців») і проблема «відпливу умів».
- Державне і міжнародне регулювання трудової міграції.

Запитання для самоконтролю

1. Міжнародна організація праці (МОП) і її роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав робітників.
2. Програми стимулювання еластичності ринку праці і забезпечення зайнятості населення.
3. Гнучкість ринку праці.
4. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили.

Література:

Пебро М. Міжнародні економічні, валютні і фінансові відношення. – М.: Прогрес. Универс, 1994. – 496 с.

Поручник А. М. Інтеграція України в світове економічне середовище. – К.: 1999. – 126 с.

Правила ринку, іноземні інвестиції: зовнішня торгівля, трудова міграція / Під ред. Щетиніна В. Д. – Москва – Київ, 2006. – 352 с.

Тема 9. Світова валютна система

Ключові слова: світова валютна система, структура валютної системи, види валют, валютний ринок і валютні операції, кредит, міжнародні валютні кредити.

Ключові питання

- Структура сучасної валютної системи.
- Національна, міжнародна (регіональна) та світова валютна системи.
- Поняття валюти та її види.
- Конвертованість валюти.
- Валютний паритет і валютний курс.
- Міжнародна валютна ліквідність.
- Резервні валюти.
- Еволюція світової валютної системи.
- Котирування валют.

Запитання для самоконтролю

1. Система золотого стандарту.
2. Бреттон-Вудська валютна система.

3. Ямайська валютна система.
4. Європейська валютна система.
5. Валютний ринок і його структура.
6. Основні валютні операції. Валютний ринок України.

Література:

Бураковський І. Теорія міжнародної економіки і торгівлі. – К.: Основи 1999. – 241 с.

Кругман П., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – Москва: Экспресс-МГУ. ЮНИТИ, 1997. – 762 с.

Тема 10. Міжнародні розрахунки

Ключові слова: протекціонізм, лібералізм, стимулювання експорту, митні бар'єри, технічні бар'єри, тарифне і нетарифне регулювання, роль міжнародних розрахунків, міжнародні розрахунки.

Ключові питання

- Організаційні засади міжнародних розрахунків.
- Основні характеристики міжнародних розрахунків та фактори, що впливають на їх розвиток.
- Роль міжнародних розрахунків в обслуговуванні зовнішньо-економічних угод суб'єктів господарської діяльності.
- Банківська система в організації міжнародних розрахунків. Типи і види міжнародних розрахунків.

Запитання для самоконтролю

1. Форми міжнародних розрахунків.
2. Міжнародні розрахунки та їх порівняльна характеристика.
3. Механізм функціонування системи міжнародних розрахунків в Україні.
4. Що таке міжнародні розрахунки?
5. Назвіть основні розрахунки платіжного балансу.
6. Дайте визначення поняттю «міжнародна торгівля» та «платіжний баланс».
7. Що таке баланс поточних операцій і баланс руху капіталів?
8. Проаналізуйте наслідки міжнародної торгівлі на прикладі України.

Література:

Пєбро М. Міжнародні економічні, валютні і фінансові відношення. – М.: Прогрес. Универс, 1994. – 496 с.

Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький. – К.: Дакор, 2002. – 480 с.

Тема 11. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага

Ключові слова: оплачуваний товарообіг, стимулювання експорту, митні бар'єри, технічні бар'єри, тарифне і нетарифне регулювання, платіжний баланс, міжнародні розрахунки.

Ключові питання

- Політика імпорتنних обмежень.
- Політика стимулювання експорту.
- Методи прямого стимулювання експорту.
- Поняття платіжного балансу, його структура та методи зрівноваження.
- Платіжний баланс, його структура і методика складання.
- Балансування статей платіжного балансу.
- Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Запитання для самоконтролю

1. Міжнародні операції України та їх відображення в платіжному балансі.
2. Механізми збалансування платіжного балансу України.
3. Що таке міжнародні розрахунки?
4. Назвіть основні рахунки платіжного балансу.
5. Дайте визначення поняттю «міжнародна торгівля» та «платіжний баланс».
6. Що таке баланс поточних операцій і баланс руху капіталів?
7. Як впливає міжнародна торгівля на розподіл доходів?

Література:

Рогач О. І. ТНК і економічне зростання країн, що розвиваються. – К.: Книга, 1999. – 385 с.

Піляєв І. С. Рада Європи в сучасному євро-інтеграційному процесі: Монографія. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2003. – 436 с.

Герасімчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.

Пебро М. Міжнародні економічні, валютні і фінансові відношення. – М.: Прогрес. Универс, 1994. – 496 с.

Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький. – К.: Дакор, 2002. – 480 с.

Тема 12. Міжнародна регіональна інтеграція

Ключові слова: товарообмінні угоди, реекспорт, реімпорт, бартер, компенсаційні угоди, зустрічні закупівлі, міжнародна економічна інтеграція, зони вільної торгівлі, регіональна економічна інтеграція.

Ключові питання

- Інтеграція як відносини і як прогрес.
- Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.
- Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.
- Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз.
- Північноамериканська економічна інтеграція.
- Зона вільної торгівлі «США-Канада». «НАФТА». США у світових інтеграційних процесах.
- Економічна інтеграція у Латинській Америці.
- Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії.
- Інтеграційні зусилля арабських країн.
- Взаємозв'язки країн Африки.

Запитання для самоконтролю

1. Потенціал і особливості регіональної інтеграції.
2. Взаємозв'язки країн Європейського Союзу.
3. Форми регіональної економічної інтеграції.
4. Розвиток міжнародної регіональної інтеграції.
5. Потенціал і особливості загальноєвропейської економічної інтеграції.
6. США у світових інтеграційних процесах.

Література:

- Бураковський І.* Теорія міжнародної економіки і торгівлі. – К.: Основи 1999. – 241 с.
- Кругман П., Обстфельд М.* Международная экономика. Теория и политика. – Москва: Экспр ф-т. МГУ. ЮНИТИ, 1997. – 762 с.

Тема 13. Глобалізація економічного ринку

Ключові слова: ознаки глобалізації, світові економічні кризи, причини глобалізації, економічний розвиток та глобалізація.

Ключові питання

- Сутність глобалізації.
- Причини та основні ознаки глобалізації.
- Суперечливість глобалізаційного процесу. Фінансова глобалізація.
- Світові фінансові кризи.
- Глобальні проблеми та шляхи їх вирішення.

Запитання для самоконтролю

1. Демографічний вибух та пов'язані з ним проблеми.
2. Проблеми розвитку людини.

3. Проблема нерівномірності розвитку країн світу.
4. Міжнародне регулювання глобальних проблем.
5. Роль ООН у регулюванні важливих проблем людства.
6. Економічний розвиток та глобалізація.

Література:

Герасімчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.

Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький. – К.: Дакор, 2002. – 480 с.

Тема 12. Міжнародна регіональна інтеграція

Ключові слова: товарообмінні угоди, реекспорт, реімпорт, бартер, компенсаційні угоди, зустрічні закупівлі, міжнародна економічна інтеграція, зони вільної торгівлі, регіональна економічна інтеграція.

Ключові питання

- Інтеграція як відносини і як прогрес.
- Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.
- Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.
- Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз.
- Північноамериканська економічна інтеграція.
- Зона вільної торгівлі «США-Канада». «НАФТА». США у світових інтеграційних процесах.
- Економічна інтеграція у Латинській Америці.
- Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії.
- Інтеграційні зусилля арабських країн.
- Взаємозв'язки країн Африки.

Запитання для самоконтролю

1. Потенціал і особливості регіональної інтеграції.
2. Взаємозв'язки країн Європейського Союзу.
3. Форми регіональної економічної інтеграції.
4. Розвиток міжнародної регіональної інтеграції.
5. Потенціал і особливості загальноєвропейської економічної інтеграції.
6. США у світових інтеграційних процесах.

Література:

Бураковський І. Теорія міжнародної економіки і торгівлі. – К.: Основи 1999. – 241 с.

Кругман П., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – Москва: Экспресс-ф-т. МГУ. ЮНИТИ, 1997. – 762 с.

Тема 13. Глобалізація економічного розвитку

Ключові слова: ознаки глобалізації, світові економічні кризи, причини глобалізації, економічний розвиток та глобалізація.

Ключові питання

- Сутність глобалізації.
- Причини та основні ознаки глобалізації.
- Суперечливість глобалізаційного процесу. Фінансова глобалізація.
- Світові фінансові кризи.
- Глобальні проблеми та шляхи їх вирішення.

Запитання для самоконтролю

1. Демографічний вибух та пов'язані з ним проблеми.
2. Проблеми розвитку людини.
3. Проблема нерівномірності розвитку країн світу.
4. Міжнародне регулювання глобальних проблем.
5. Роль ООН у регулюванні важливих проблем людства.
6. Економічний розвиток та глобалізація.

Література:

Герасімчук З. В., Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.

Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький. – К.: Дакор, 2002. – 480 с.

Тема 14. Інтеграція України у світову економіку

Ключові слова: митний союз, спільний ринок, економічна та валютна інтеграція, економічне співробітництво.

Ключові питання

- Об'єктивна необхідність та умови інтеграції України в сучасну міжнародну економічну систему.
- Внутрішньо- та зовнішньоекономічні чинники включення України у міжнародну економічну систему.
- Стратегічні напрямки інтернаціоналізації української економіки.
- Інтеграція східноєвропейських країн.
- Чорноморське економічне співробітництво.
- Програма та основні етапи структурної перебудови економіки.
- Нові форми залучення України у міжнародну економічну систему.

Запитання для самоконтролю

1. Суть міжнародної економічної інтеграції.
2. Етапи та форми міжнародної економічної інтеграції.
3. Співробітництво України та ЄС.
4. Історія розвитку міжнародних економічних інтеграційних процесів.
5. Митний союз та проблеми митного союзу.
6. Міжнародне економічне співробітництво.
7. Єдиний спільний ринок та його суть.

Література:

Поручник А. М. Інтеграція України в світове економічне середовище. – К.: 1999. – 126 с.

Правила ринку, іноземні інвестиції: зовнішня торгівля, трудова міграція. / Під ред. Щетиніна В. Д. – Москва – Київ, 2006. – 352 с.

4. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Практичне заняття № 1

ТЕМА: МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА ТА ТІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ: БАЗОВІ ПОНЯТТЯ. ТЕОРІЯ І ГОСПОДАРСЬКА ПРАКТИКА

МЕТА: розглянути історію формування світового господарства та теоретичні основи міжнародної взаємодії, визначити структуру сучасної світової економіки, з'ясувати середовище розвитку та основні форми сучасних міжнародних відносин.

ПРОВІДНА ІДЕЯ: міжнародне економічне середовище здійснює безпосередній вплив на функціонування і розвиток національної економіки, існують об'єктивні закономірності підсилення взаємовпливу економік окремих країн і розвитку процесів глобалізації господарського життя.

НОВІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ: *міжнародний поділ праці, міжнародна спеціалізація та кооперування виробництва, міжнародна торгівля, лібералізація зовнішньої торгівлі, протекціонізм, тарифне регулювання зовнішньої політики, нетарифні обмеження зовнішньої торгівлі, міжнародні контракти, міжнародні товарообмінні операції, базисні умови поставок товарів на світових ринках.*

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Теоретичні основи міжнародної взаємодії та структури світового господарства:

- класичні, неокласичні і сучасні теорії світогосподарських відносин;
- поняття «міжнародна економіка». Етапи утворення світового господарства;
- структура міжнародної економіки;
- історія міжнародних економічних відносин.

2. Міжнародний поділ праці та його особливості на сучасному етапі:

- суть та фактори розвитку міжнародного поділу праці (МПП);
- форми і напрямки розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва;
- сучасні тенденції у розвитку МПП;
- проблеми участі України у МПП.

3. Міжнародна торгівля та платіжний баланс країни:

- типи зовнішньоторговельної політики держави;
- державне регулювання зовнішньої торгівлі: цілі та інструменти. Тарифні та нетарифні обмеження торговельних потоків;
- види зовнішньоторговельних угод: операції купівлі-продажу та товарообмінні операції;
- глобальне регулювання міжнародної торгівлі по лінії ГАТТ/СОТ;
- зовнішня торгівля України та напрями її трансформації;
- проблеми приєднання України до ГАТТ/СОТ;
- поняття платіжного балансу, його структура та методи зрівноваження.

Практичне заняття № 2

ТЕМА: МІЖНАРОДНИЙ РУХ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

МЕТА: Визначити базові форми взаємодії, які складають основу міжнародної економіки, скласти уявлення про наднаціональні інститути, що регулюють міжнародні фінансово-кредитні потоки та валютні відносини.

ПРОВІДНА ІДЕЯ: міжнародна економіка розвивається за законами ринку. Ринок вільної конкуренції – це історія. Сучасна ринкова економіка регулюється з боку держави. Регулювальні процеси у сфері міжнародної економіки керовані наднаціональними глобальними структурами.

НОВІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ: *прямі та портфельні зарубіжні інвестиції, міжнародна міграція робочої сили, міжнародні кредити, міжурядові позики, міжнародний лізинг, факторинг, форфейтинг, валютна система, валютні ринки, валютна політика, валютний курс.*

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Напрямки та форми руху капіталу у сучасному світовому господарстві:

- причини та динаміка міжнародного руху капіталу;
- форми міжнародного руху капіталу;
- економічні ефекти прямих зарубіжних інвестицій;
- стан та проблеми іноземного інвестування в Україні.

2. Економічні ефекти та наслідки міграції робочої сили:

- суть міжнародних міграцій робочої сили;
- наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн імміграції та країн еміграції;
- економічні ефекти міграції робочої сили;
- міжнародне регулювання міграційних процесів.

3. Міжнародні кредитні відносини та світова валютна система:

- форми міжнародного кредиту та його значення у міжнародній економіці;
- міжнародні валютно-кредитні та фінансові операції. Мотиви утворення та напрямки діяльності Міжнародного Валютного Фонду (МВФ), Міжнародного Банку Реконструкції та Розвитку (МБРР);
- задачі та напрямки діяльності Європейського Банку Реконструкції та Розвитку (ЄБРР);
- специфіка взаємин України з МВФ, МБРР та ЄБРР;
- світова валютна система та світові валютні ринки.

Практичне заняття № 3

ТЕМА: НОВІТНІ ЯВИЩА ТА ПРОЦЕСИ У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ. РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ОКРЕМИХ КРАЇН І РЕГІОНІВ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

МЕТА: визначити новітні явища та процеси міжнародної взаємодії, які виникли у зв'язку з принциповою зміною економічного та політичного життя у другій половині ХХ ст.: процеси регіонального інтегрування окремих країн світу та підсилення взаємозалежності у науково-технічній сфері.

ПРОВІДНА ІДЕЯ: складне сплетіння процесів, політичних подій та наслідків науково-технічної революції другої половини ХХ ст. призвели до глобалізації господарського життя. Процес глобалізації складний і суперечливий, досягнути його перспективи можна за умов чіткого уявлення про роль, яку відіграють у міжнародній економіці світові лідери економічного розвитку та інші регіони світу, а також значення процесів міжнародної економічної інтеграції.

НОВІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ: *міжнародні науково-технічні відносини, міжнародна передача технологій, патентна угода, ліцензійна угода, ноу-хау, угода на інжиніринг, франчайзинг, нові індустріальні країни, міжнародна економічна інтеграція.*

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Міжнародне науково-технічне співробітництво як фактор глобалізації економіки:

- суть та особливості науково-технічних відносин;
- міжнародна передача технологій, її значення, напрямки та етапи;
- міжнародне технічне сприяння та особливості його фінансування.

2. Роль і значення окремих країн і регіонів у світовій економіці:

- США у міжнародній економіці;
- Західна Європа у світовій економіці;
- Японія у світовій економіці;
- країни, що розвиваються у світовій економіці;
- модель економічного зростання «Нових індустріальних країн».

3. Міжнародні економічні інтеграційні процеси:

- рівні та форми міжнародних інтеграційних процесів;
- окремі регіональні інтеграційні угруповання у сучасному світі: НАФТА, АСЕАН, МЕРКОСУР та ін.;
- історія утворення та напрями діяльності Європейського Союзу;
- розвиток співробітництва між Україною та ЄС;
- сучасні інтеграційні пріоритети України;
- інтеграційні процеси на теренах СНД.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ ПО КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

1. Глобалізація міжнародної економіки як вирішальний фактор розвитку сучасних міжнародних економічних відносин.
2. Поняття «міжнародна економіка» та етапи її розвитку.
3. Теоретичні основи розвитку міжнародних економічних відносин: концепція міжнародної торгівлі А. Сміта; теорія порівняльних переваг Давіда Рікардо; теорії Хекшера-Оліна та Стопера-Самуельсона; парадокс Леонтьєва; теорія конкурентних переваг М. Портера.
4. Структура сучасної міжнародної економіки.
5. Структура сучасних міжнародних економічних відносин (МЕВ) та характеристика її основних елементів.
6. Моделі взаємодії національної економіки з глобальним конкурентним середовищем.
7. Поняття «відкритості» економіки. Показники відкритості національної економіки.
8. Цілісність сучасної світової економічної системи.
9. Об'єкти і суб'єкти сучасних МЕВ.
10. Сутність і типи міжнародного поділу праці (МПП).
11. Основні напрямки міжнародної спеціалізації виробництва.
12. Зміст міжнародної кооперації. Характеристика сфер міжнародного співробітництва.
13. Сучасні тенденції у розвитку міжнародної економіки.
14. Показники спеціалізації виробництва.
15. Проблеми участі України у МПП.
16. Зміст і форми міжнародної торгівлі.
17. Поняття зовнішньоторговельної політики держави. Типи зовнішньоекономічної політики.
18. Особливості зовнішньоторговельної політики України.
19. Сучасні методи підтримки експорту.
20. Загальна характеристика форм і методів регулювання зовнішньої торгівлі.
21. Тарифне регулювання. Види митних тарифів та тарифних ставок.
22. Особливості та форми нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі.
23. Багатостороннє регулювання зовнішньої торгівлі по лінії ГАТТ/СОТ.
24. Рішення Уругвайського раунду ГАТТ та їх значення для сучасного етапу розвитку міжнародної торгівлі.
25. Проблеми і перспективи приєднання України до ГАТТ/СОТ.
26. Зміст і специфіка міжнародної торгівлі послугами.
27. Загальна характеристика сучасного стану та обсягів торгівлі послугами.
28. Міжнародне регулювання торгівлі послугами.
29. Поняття «експортний потенціал» країни. Загальна оцінка експортного потенціалу України.
30. Зовнішня торгівля України: структура, проблеми, перспективи.
31. Контракт як основа організації зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Види контрактів та специфіка їх укладання.

32. Базисні умови поставок ІНКОТЕРМС.
33. Специфіка встановлення цін на світовому ринку.
34. Типи міжнародних торговельних угод.
35. Специфіка операцій товарообміну. Оцінка ролі бартерних угод у зовнішній торгівлі.
36. Сутність та рівні розвитку міжнародної економічної інтеграції (МЕІ).
37. Форма сучасної регіональної економічної інтеграції.
38. Загальна характеристика регіональних інтеграційних угруповань у сучасному світі.
39. Регіональне інтеграційне угруповання «НАФТА»: склад учасників, мотиви, утворення та перспективи розвитку.
40. Історія і мотиви утворення ЄС.
41. Механізм функціонування ЄС. Наднаціональні органи управління ЄС.
42. Проблем розширення ЄС. Фактори і мотиви співробітництва «Захід-Схід».
43. Співробітництво України з ЄС: історія та сучасний стан.
44. Загальна характеристика і причини міжнародного руху капіталів.
45. Основні форми вивозу капіталу в сучасному світовому господарстві.
46. Специфіка вивозу капіталу в сучасних умовах.
47. Портфельні інвестиції в економіку зарубіжних країн.
48. Міжнародний ринок позикових капіталів.
49. Оцінка ролі прямих іноземних інвестицій у національній економіці України.
50. Сучасні фінансові інститути, що регулюють потоки іноземних інвестицій.
51. Активізація інвестиційної діяльності в Україні: проблеми і перспективи.
52. Стимулювання і захист іноземних інвестицій.
53. Види податкових стимулів у процесі залучення іноземних інвестицій.
54. Особливості інвестиційної політики України. Законодавче регулювання присутності іноземних інвесторів у економіці України.
55. Офшорний бізнес у сучасній світовій економіці.
56. Загальна характеристика ВЕЗ. Типи ВЕЗ.
57. Особливості функціонування ВЕЗ в Україні.
58. Міжнародна валютна система. Етапи становлення міжнародної валютної системи.
59. Міжнародні фінансово-кредитні організації у сучасному світі.
60. Організаційні основи і напрями діяльності Всесвітнього банку.
61. Напрямок діяльності МБРР. Особливості взаємовідносин України з МБРР.
62. Напрями діяльності філій Всесвітнього банку: МФК, МАР, МАГІ.
63. Мотиви утворення та напрями діяльності МВФ.
64. Проблеми співробітництва України з МВФ.
65. Мотиви утворення та напрями діяльності ЄБРР.
66. Міжнародний рух робочої сили.
67. Чинники і напрями міжнародної міграції трудових ресурсів.
68. Роль ТНК у світовій економіці.
69. Проблеми взаємовідносин України з країнами СЕД.
70. Україна у світовій економіці: сучасне місце та перспективи.

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПО ЗАГАЛЬНОМУ КУРСУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

1. Суть міжнародного поділу праці.
2. Форми і напрямки розвитку міжнародної економіки.
3. Особливості та тенденції міжнародного поділу праці.
4. Проблеми участі України в міжнародному поділі праці.
5. Характерні риси світового ринку.
6. Міжнародний рух товарів, як ознака світового ринку.
7. Суть та поняття світового господарства.
8. Характерні риси та тенденції розвитку сучасного світового господарства.
9. Міжнародні економічні відносини, валютний курс.
10. Міжнародні відносини України.
11. Експортні операції та їх регулювання в Україні.
12. Міжнародний ринок капіталів.
13. Основні засади зовнішньоекономічної політики України.
14. Поняття зовнішньоекономічної діяльності.
15. Зовнішньоекономічний договір.
16. Основи транспортних перевезень.
17. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
18. Зовнішньоторгова документація.
19. Світова організація торгівлі (СОТ).
20. Митний перевізник. Суть та структура.
21. Види зустрічної торгівлі.
22. Сучасний стан та етапи розвитку міжнародної торгівлі.
23. Національні інтереси та міжнародна торгівля.
24. Тенденції розвитку економічних зв'язків України з розвинутими країнами.
25. Міжнародне регулювання та принципи міжнародних комерційних договорів.
26. Діяльність світової організації інтелектуальної власності.
27. Класичні та альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
28. Міжнародна торгівля послугами та тенденції її розвитку.
29. Ринок євровалют: причини появи та принципи функціонування.
30. Зовнішня економічна політика України. Її сучасні пріоритети.

7. ТЕСТИ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

1. Світовий ринок ґрунтується на:

- а) частинах національних ринків, які пов'язані із зарубіжними країнами;
- б) міжнародному поділі праці та інших факторах виробництва;
- в) розподілі ринків на оптові, роздрібні, ринки праці, ринки капіталу частина яких орієнтується на іноземних покупців.

2. Міжнародна економіка – це:

- а) наука, яка вивчає закономірності функціонування відкритих національних економік та світового господарства в цілому в умовах глобалізації фінансових ринків;
- б) наука, яка вивчає закономірності руху між країнами конкретних товарів та факторів виробництва, а також їх ринкові характеристики (попит, пропозиція, ціна та ін.)
- в) частина теорії ринкової економіки, яка вивчає закономірності взаємодії господарських суб'єктів різної форми приналежності у сфері міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та фінансування, а також формування економічної політики.

3. До цілей розвитку міжнародної економіки належать:

- а) оптимізація взаємодії національних економік;
- б) підтримання стабільного рівня цін;
- в) оптимізація поведінки споживачів.

4. По відношенню до міжнародної економіки системою найбільш вищого рівня виступає:

- а) національна економіка;
- б) галузь економіки;
- в) регіональна господарська система.

5. Основні закономірності розвитку світового господарства на межі XIX-XX ст. досліджувались в працях:

- а) А. Сміта, Д. Рікардо, У. Петті;
- б) В. Леніна, Д. Гобсона;
- в) Г. Мюрдаля, Б. Оліна, А. Вебера;
- г) Д. Кейнса, М. Фрідмена, С. Харріса;
- д) Дж. Вайнера, К. Маркса.

6. До основних факторів розвитку міжнародного поділу праці належать:

- а) природно-географічні;
- б) науково-технічний прогрес;
- в) соціально-економічні;
- г) політичні;
- д) а, б та в.

7. Який з зазначених законів розвитку МЕВ зумовлює економічне суперництво виробників однакових товарів?

- а) нерівномірності економічного розвитку;
- б) міжнародна конкуренція;
- в) вартості;
- г) інтернаціоналізації виробництва.

8. Визначте, що є характерним для протекціоністської політики:

- а) сприяння розвитку національної економіки шляхом обмеження впливу на неї іноземної конкуренції;
- б) сприяння вільної торгівлі та обмеження державного втручання в зовнішньо-економічну діяльність;
- в) сприяння міжнародної міграції трудових ресурсів;
- г) участь у діяльності міжнародних економічних організацій.

9. У сфері послуг посідають провідне місце:

- а) біржові і страхові послуги;
- б) банківські і посередницькі послуги;
- в) транспортні і туристичні послуги;
- г) послуги з експорту технологій.

10. До якого виду міжнародної торгівлі належить лізинг, консалтинг, інжиніринг:

- а) промислової продукції;
- б) послуг;
- в) сировини.

11. Вкажіть допоміжний компонент сучасної структури міжнародного руху капіталів:

- а) прямі інвестиції;
- б) портфельні інвестиції;
- в) міжбанківські кредити та банківські депозити;
- г) гранти та міжнародні трансфери.

12. Функція міжнародного кредиту є:

- а) перерозподіл фінансових коштів та матеріальних ресурсів між країнами;
- б) інтенсифікація процесів нагромадження капіталів у міжнародній економіці;
- в) вирівнювання рівня соціально-економічного розвитку національних економік;
- г) прискорення процесів реалізації товарів і послуг у національних економіках;
- д) усе перелічене;
- е) а+б+г.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Бураковський І.* Теорія міжнародної економіки і торгівлі. – К.: Основи, 1999. – 241 с.
2. *Кругман П., Обстфельд М.* Международная экономика. Теория и политика. – Москва: Экспресс-МГУ. ЮНИТИ, 1997. – 762 с.
3. *Світова економіка: підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шниров.* – 2-е вид. – К.: Либідь, 2001. – с. 14-17.
4. *Горбач Л. М., Плотніков О. В.* Міжнародні економічні відносини. – К.: Кондор, 2004. – 266 с.
5. *Міжнародна економіка: підручник / За ред. В. М. Тарасевича.* – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
6. *Рогач О. І.* ТНК і економічне зростання країн, що розвиваються. – К.: Книга, 1999. – 385 с.
7. *Піляєв І. С.* Рада Європи в сучасному євро-інтеграційному процесі: Монографія. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2003. – 436 с.
8. *Герасімчук З. В., Горбач Л. М.* Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – Луцьк: Настир'я, 2001. – 382 с.
9. *Вільні економічні зони: навчальний посібник / І. Ю. Сіваченко, Н. О. Кухарська, М. А. Левицький.* – К.: Дакор, 2002. – 480 с.
10. *Пебро М.* Міжнародні економічні, валютні і фінансові відношення. – М.: Прогрес. Универс, 1994. – 496 с.
11. *Поручник А. М.* Інтеграція України в світове економічне середовище. – К.: 1999. – 126 с.
12. *Правила ринку, іноземні інвестиції: зовнішня торгівля, трудова міграція.* / Під ред. Щетиніна В. Д. – Москва – Київ, 2006. – 352 с.

Навчально-методичне видання

*Кравцова Людмила Григорівна
Приймук Сергій Михайлович*

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Методичні вказівки
щодо самостійного відпрацювання матеріалів
дисципліни «Міжнародна економіка»
для студентів економічних спеціальностей
заочної форми навчання

Укладачі: к.е.н., доц. Кравцова Л. І.

к.і.н. Приймук С. М.

Відповідальний за випуск Приймук С. М.
Редактор Щербак Н. В.

Підписано до друку 01.06.2010 р. Формат паперу 60x84/16,
папір для тиражу вальних апаратів, друк – на ризографі.
Зам. № 67- 2/10, наклад. 62 прим.

Надруковано у Редакційно-виробничому відділі
Державного економіко-технологічного університету транспорту.
Свідоцтво про реєстрацію: серія ДК № 3079 від 27.12.2007.
03049, Київ-49, вул. Миколи Лукашевича, 19